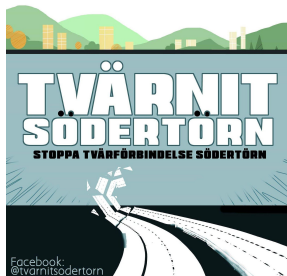

2021-03-10

Yttrande från Tvärnit Södertörn gällande vägplan för väg 259 Tvärförbindelse Södertörn

Tvärnit Södertörn är ett nätverk av föreningar och privatpersoner som tar ställning mot byggandet av den klimatskadliga motorvägen Tvärförbindelse Södertörn.

Vi vill med detta remissyttrande göra vår åsikt hörd: stoppa motorvägen Tvärförbindelse Södertörn.

Nätverket Tvärnit Södertörn har fått förlängd remisstid till 10 mars.

Vår namninsamling "Stoppa motorvägen Tvärförbindelse Södertörn"

Vi i Tvärnit Södertörn har skapat en namninsamling för att stoppa motorvägen Tvärförbindelse Södertörn. Namninsamlingen är digital och är fortfarande öppen.

I texten till namninsamlingen skriver vi:

"Många känner till att motorvägsbyggen ökar utsläppen av växthusgaser och ökar biltrafiken. Därför har protesterna alltid varit stora mot motorvägsbyggen som Förbifart Stockholm.

Men få känner till det okända motorvägsbygget Tvärförbindelse Södertörn, förlängningen av Förbifart Stockholm söder om Stockholm.

Tvärförbindelse Södertörn är ett vägprojekt på en 20 kilometer ny sträckning av väg 259 från E4/E20 vid Skärholmen/Kungens kurva, via Flemingsberg till väg 73 vid Haninge centrum.

Lastbilstrafik på Södertörn förväntas öka i och med att Norvik hamn blir klar. Det anges som skäl för att bygga motorvägen. Men det finns andra sätt att hantera godstrafik från hamnen, exempelvis genom att bygga dubbelspår på Nynäsbanan och andra anpassningar.

Naturvårdsverket har sågat projektet vid fotknölarna för att man inte alls tar hänsyn till klimataspekterna och att trafiken kommer att öka. De har kritiserat det planerade motorvägsbygget i ett antal remissvar.

[...]

Tycker du också att satsningar på infrastruktur ska gå till projekt som kommer minska trängseln, minska utsläppen och göra att vi når våra klimatmål? Skriv under du också för att stoppa den klimatskadliga motorvägen Tvärförbindelse Södertörn!”

I skrivande stund har 1188 personer skrivit under den. Vi är alltså många som anser att man inte ska bygga den här motorvägen under rådande klimatkris och att man istället bör satsa på hållbara transportalternativ.

Nätverkets synpunkter på vägplanen

Vi i nätverket Tvärnit Södertörn vill lyfta fram följande synpunkter på vägplanen:

- Trafikverket lutar sig på en trafikprognos med ökad biltrafik, inte på en trafikprognos som skulle vara aktuell om Sverige ska nå klimatmålen.
- Tvärförbindelse Södertörn kommer enligt Trafikverkets egna siffror innebära ökad biltrafik.
- Trafikverket har inte tagit till sig av den kritik av projektet som Naturvårdsverket har lyft fram, nämligen att vägen kommer att ge bilen en ökad konkurrensfördel jämfört med kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik.
- Trafikverket räknar inte med den ökade klimatpåverkan av vägens användande, bara klimatpåverkan vid byggande, drift och underhåll.
- Motorvägen kommer att få negativ påverkan på värdefull natur och på friluftslivet, något Naturskyddsföreningen har uppmärksammat.
- Trafikverket har frångått sin egen arbetsstrategi fyrstegsprincipen, tänk om, optimera, bygg om, bygg nytt. De har i princip direkt gått till det sista steget bygg nytt. Åtgärdsvalsstudien är föråldrad samt att den gjordes alltför snävt. Däribland valdes flera intressanta spåralternativ bort med motiveringen att de inte skulle hinna utredas inom den satta tidsramen.
- Trafikverket har inte på allvar undersökt hur Nynäsbanan kan utvecklas med dubbelspår, nya terminaler, osv. för att få över gods från Norviks hamn på räls.

- Trafikverket har inte på allvar undersökt olika styrmedel och regleringar som kunde vara aktuella för att få mer gods från Norviks hamn att gå på räls.
- Mycket har hänt sedan projektet Tvärförbindelse Södertörn startades. Trafikverket måste förhålla sig till Parisavtalet och Sveriges klimatlag vilket vi anser att man inte har gjort.
- Planeringen för cykelvägar är undermålig. Det innebär bristande säkerhet, farliga korsningar och långa omvägar för cyklisterna.
- Motorvägen riskerar att slå ojämnt, att gynna bilägare (där män är överrepresenterade) på bekostnad av resenärer i kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik (där kvinnor och låginkomsttagare är överrepresenterade).
- Motorvägen riskerar negativa hälsoeffekter i form av sämre luftkvalitet och buller, något som riskerar att även det slå ojämnt och drabba låginkomsttagare i större grad.

Motorvägsprojektet Tvärförbindelse Södertörn har fått hård kritik från flera håll. Några av kritikerna är Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner, Vårby-Fittja hembygdsförening och cykelbloggare.

Naturvårdsverket skriver i sitt tidigare samrådsyttrande:

”I den samlade effektbedömningen framgår att tillgängligheten ökar ”främst för de som använder bil”, ”tvärförbindelsen gynnar främst bilresor”, ”tvärförbindelsen ökar bilens konkurrensfördel”. Det innebär att andelen resande med bil kommer att öka på bekostnad av andelen resande med mer hållbara färdssätt – kollektivtrafik, gång-, och cykeltrafik. Detta går stick i stäv mot såväl nationella och regionala mål för hållbar utveckling av transportsystemet.”

Hållbara transporter

Vi i nätverket Tvärnit Södertörn anser att klimatförändringar måste tas på allvar och att infrastrukturprojekt ska utgå ifrån att man ska nå klimatmålen. För att göra detta måste den ansvarande myndigheten planera för mindre bilkörning.

Tvärförbindelse Södertörn bidrar dessutom aktivt till att försäkra förutsättningarna för mer hållbara transporter. Att bygga snabbspårvägen Spårväg syd försvåras t.ex som en direkt konsekvens, något som Naturvårdsverket har påpekat. Möjligheterna att skapa attraktiv och gen infrastruktur för gång- och cykel försvåras och befintliga stråk försämras i många fall till förmån för massbilism.

Dessvärre verkar Trafikverket strunta i detta, vilket Tvärförbindelse Södertörn är ett mycket tydligt exempel på. Men det går längre än så. Trafikverket har skrivit ett inriktningsunderlag inför kommande statliga transportinfrastrukturplanering. Detta dokument har mötts av kraftig kritik

från Naturvårdsverket som avstyrker underlaget eftersom de anser att det behöver ta mer hänsyn till Sveriges klimatmål, luftkvalitetsmål och övriga nationella miljömål. Även 18 forskare inom hållbar mobilitet, transporter och transportplanering har kritiserat underlaget hårt i en artikel i Dagens Samhälle med titeln "Det krävs ett rejält omtag i transportplaneringen". De går faktiskt så långt i sin kritik att de menar att regeringen behöver ge Trafikverket i uppdrag att arbeta med åtgärder som kan påverka val av transportsätt och leda till effektivare användning av befintlig infrastruktur.

Att bilkörningen måste minska är något som även Länsstyrelserna har tagit upp.

Nätverkets förslag

Nätverket anser att följande måste ske:

- Projektet att bygga motorvägen Tvärförbindelse Södertörn måste läggas ner.
- Trafikverket måste utgå ifrån att klimatmålen ska nås och ha prognoser som går i linje med det.
- Trafikverket måste följa sin egna fyrstegsprincip: tänk om, optimera, bygg om, bygg nytt.
- Trafikverket behöver utreda andra alternativ till att bygga en stor motorväg. Några saker som bör undersökas är: satsningar på järnvägen, säkerhetsanpassningar av befintliga vägar, fler kollektivkörfält och fler cykelvägar.
- Trafikverket behöver utreda vilka möjliga styrmedel, regleringar och förbud som kan användas för att få över mer lastbilstrafik från Norviks hamn till järnväg.

Det är dags att klimatkrisen tas på allvar. Då kan vi inte bygga klimatskadliga motorvägar.

/Nätverket Tvärnit Södertörn, 2021-03-10

Länkar

Tvärnit Södertörns hemsida

<https://tvarnitsodertorn.se/>

Tvärnit Södertörns facebook-sida

<https://www.facebook.com/tvarnitsodertorn>

Stoppa motorvägen Tvärförbindelse Södertörn, Tvärnit Södertörns namninsamling

<https://www.mittskifte.org/petitions/stoppa-motorvagen-tvarforbindelse-sodertorn>

Samråd för anläggande av väg 259 Tvärförbindelse Södertörn i Huddinge, Botkyrka och Haninge kommun, Stockholms län (TRV 2015/71169), Naturvårdsverket, 2017-01-27

<http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/rattsinformation/rattsfall/jarnvagar/sodertornsleden/nv-samradsytttrande-tvarforbindelse-sodertorn-17-01-27.pdf>

Länsstyrelserna: Planera för mindre bilkörning, Sveriges Radio, 2021-02-19
<https://sverigesradio.se/artikel/lansstyrelserna-planera-for-mindre-bilkorning>

Transportinfrastrukturplanering viktig för att nå Sveriges klimatmål, Naturvårdsverket, 2021-02-08
<https://www.naturvardsverket.se/Nyheter-och-pessmeddelanden/Transportinfrastrukturplaneringen-viktig-for-att-na-Sveriges-klimatmal/>

Det krävs ett rejält omtag i transportplaneringen, Dagens Samhälle, 2021-01-29
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/det-kravs-ett-rejalt-omtag-i-transportplaneringen-35164>